

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПОГІВКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF ROGIVKO AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 43002/20 та 2 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

11 квітня 2024 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Погібко та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mits*), Голова,

Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 21 березня 2024 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 3 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися на непроведення ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами, або за обставин, які виключають причетність представників держави. Вони посилалися, прямо або по суті, на статтю 3 Конвенції.

6. Насамперед Суд зазначає, що відповідне жорстоке поводження підпадає під сферу дії статті 3 Конвенції. Суд нагадує, що стаття 3 Конвенції вимагає від органів державної влади проведення ефективного офіційного розслідування стверджуваного жорстокого поводження, навіть якщо таке поводження було вчинено приватними особами (див. рішення у справах «М.С. проти Болгарії» (*M.C. v. Bulgaria*), заява № 39272/98, пункт 151, ЄСПЛ 2003-ХІІ та «Денис Васильєв проти Росії»

(*Denis Vasilyev v. Russia*), заява № 32704/04, пункт 99, від 17 грудня 2009 року). Мінімальні стандарти ефективності, наведені у практиці Суду, включають у себе вимоги, що розслідування має бути незалежним, безстороннім і підлягати громадському контролю, а уповноважені органи державної влади повинні діяти зі зразковою ретельністю та оперативністю (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Менешева проти Росії» (*Menesheva v. Russia*), заява № 59261/00, пункт 67, ЄСПЛ 2006-III).

7. Процесуальні вимоги статті 3 Конвенції виходять за межі стадії досудового розслідування, коли розслідування призводить до вжиття юридичних дій у національних судах: провадження в цілому, у тому числі стадія судового розгляду, має відповідати вимогам статті 3 Конвенції. Це означає, що національні суди за жодних обставин не повинні допускати випадків, за яких завдані тілесні та моральні страждання залишатимуться безкарними. Це важливо для збереження громадської впевненості у принципі верховенства права і його підтримки, а також у попередженні будь-яких ознак толерантності органів державної влади до незаконних дій або співучасті у них (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Оккали проти Туреччини» (*Okkali v. Turkey*), заява № 52067/99, пункт 65, ЄСПЛ 2006 XII (витяги)).

8. Розглядаючи факти цих справ у контексті зазначених принципів, Суд вважає, що органи державної влади, які були уповноважені порушити та розслідувати кримінальні справи, насправді не намагалися оперативно та ретельно розслідувати їх, встановити факти та за потреби притягнути до відповідальності винних осіб. Конкретні недоліки наведено у таблиці в додатку.

9. У керівній справі «Мута проти України» (*Muta v. Ukraine*), заява № 37246/06, від 31 липня 2012 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цих справах.

10. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі розслідування не відповідало критеріям ефективності.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

12. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, рішення у справі «Побокін проти України» [Комітет] (*Pobokin v. Ukraine*) [Committee], заява № 30726/14, від 06 квітня 2023 року) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення статті 3 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами, або за обставин, які виключають причетність представників держави;
4. *Постановляє*, що:
  - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
  - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 11 квітня 2024 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Мартіньш Мітс
(*Mārtiņš Mīts*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за статтею 3 Конвенції
(непроведення ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами,
або за обставин, які виключають причетність представників держави)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
1.	43002/20 10.09.2020	Олександр Олегович ПОГІБКО 1981		<p>02.05.2014 група невідомих осіб напала та пограбувала заявника, погрожуючи йому гострим предметом (ймовірно ножем). Напад стався на території бази відпочинку в Одеській області. У результаті заявник отримав тілесні ушкодження середньої тяжкості, зокрема перелом щелепи. Про подію він негайно повідомив до Овідіопольського районного відділу ГУМВС України в Одеській області, яке порушило відповідне кримінальне провадження. Того ж дня слідчий допитав декількох свідків.</p> <p>28.07.2014 заявника допитали як потерпілого.</p> <p>05.08.2014 він надав слідчому медичну довідку.</p> <p>17.11.2014 слідчий призначив судово-медичну експертизу. Відповідний висновок експерта було отримано 18.12.2014. Крім того, згідно з твердженнями Уряду нові свідки допитувалися 02.06.2014, 12-13.12.2014 та 15-16.12.2014.</p> <p>Відтоді жодних значних слідчих дій не проводилося. У відповідь на численні скарги та запити заявника</p>	<p>Необґрунтовані та значні періоди бездіяльності (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року);</p> <p>безпідставні постанови про закриття справи або зупинення досудового розслідування (рішення у справі «Олександр Ніконенко проти України» (<i>Aleksandr Nikonenko v. Ukraine</i>), заява № 54755/08, пункт 45, від 14 листопада 2013 року);</p> <p>загальний затяжний характер розслідування та провадження у суді (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>),</p>	3 000	

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
				Іллічівська місцева прокуратура надіслала декілька листів, у яких визнала, що розслідування було вибірковим, неефективним і тривалим. З 2017 до 2021 роки слідчий п'ять разів закривав кримінальне провадження. Ці постанови щоразу скасовував місцевий прокурор як передчасні у зв'язку з непроведенням всіх необхідних слідчих дій та невиконанням вказівок прокурора. Ухвалою від 23.02.2021 слідчий суддя зобов'язав слідчого завершити досудове розслідування протягом 30 днів. Попри зазначену ухвалу розслідування досі триває.	заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); невжиття необхідних заходів для проведення ретельного розслідування справи (рішення у справі «Скороходов проти України» (<i>Skorokhodov v. Ukraine</i>), заява № 56697/09, пункти 34 і 35, від 14 листопада 2013 року).		
2.	3307/21 23.12.2020	Сергій Олександрович КУЛЬБАЧ 1983	Кульбачі Оксана м. Лімож	30.01.2014 заявника побили невідомі особи. У результаті він отримав черепно-мозкову травму, струс головного мозку та декілька саден. Заявник звернувся зі скаргою до Амур-Нижньодніпровського районного відділу Дніпровського МУ міста Дніпропетровська. Того ж дня слідчий міліції порушив кримінальне провадження. 04.02.2014 заявник був визнаний потерпілим і допитаний в цьому статусі. Після допиту окремих свідків 31.07.2014 слідчий закрив кримінальне	Незабезпечення права заявника на ефективну участь у розслідуванні (рішення у справі «Чернега та інші проти України» (<i>Chernega and Others v. Ukraine</i>), заява № 74768/10, пункти 165 і 166, від 18 червня 2019 року з подальшими посиленнями); невжиття необхідних заходів для проведення ретельного	3 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
				<p>провадження у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення.</p> <p>15.01.2015 прокурор прокуратури Амур-Нижньодніпровського району м. Дніпра скасував вказану постанову як необґрунтовану та передчасну. З наявних матеріалів випливає, що з 2015 до 2020 роки, попри численні клопотання заявника, жодних слідчих дій не проводилося. Заявнику не дозволили ознайомитися з ходом розслідування або будь-якими ухваленими рішеннями. Його неодноразові клопотання про надання йому доступу до матеріалів справи слідчий ігнорував.</p> <p>У 2020 році слідчий суддя Амур-Нижньодніпровського районного суду міста Дніпра визнав бездіяльність працівників поліції та декількома ухвалами задовольнив скарги заявника. Згідно з твердженнями Уряду розслідування досі триває.</p>	<p>розслідування справи (рішення у справі «Скороходов проти України» (<i>Skorokhodov v. Ukraine</i>), заява № 56697/09, пункти 34 і 35, від 14 листопада 2013 року);</p> <p>необґрунтовані та значні періоди бездіяльності (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року);</p> <p>безпідставні постанови про закриття справи або зупинення досудового розслідування (рішення у справі «Олександр Ніконенко проти України» (<i>Aleksandr Nikonenko v. Ukraine</i>), заява № 54755/08, пункт 45, від 14 листопада 2013 року);</p> <p>загальний затяжний характер розслідування та провадження у суді (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Mutav. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року);</p>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
					недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року).		
3.	37440/21 08.07.2021	Анатолій Панасович ШКУРІН 1945		<p>16.06.2012 на межі дачної ділянки заявника виник конфлікт між заявником та його сусідом М. й двома друзями останнього – А. і Т. Під час конфлікту заявника двічі вдарили в обличчя, що призвело до втрати правого ока. М. отримав легкі тілесні ушкодження, нанесені заявником, який вдарив його вилами, та травму коліна середньої тяжкості внаслідок падіння. Того ж дня працівники міліції порушили кримінальне провадження за фактом стверджуваного нанесення заявнику тяжких тілесних ушкоджень на підставі скарги, поданої дружиною заявника.</p> <p>22.06.2012 заявника визнали потерпілим і допитали працівники міліції. Згідно з його викладом подій того вечора він спостерігав, як М. переліз через огорожу із сітки, яка оточувала власність заявника, з боку проходу, який розділяв їхні земельні ділянки. Заявник вигнав М., застосувавши вила. Однак до М. приєднався А. і Т., які також намагалися перелізти через огорожу. Один із чоловіків вдарив заявника в ліве око, а наступний удар, як стверджується каменем, був спрямований у праве око. У заявника</p>	<p>Невжиття необхідних заходів для проведення ретельного розслідування справи (рішення у справі «Скороходов проти України» (<i>Skorokhodov v. Ukraine</i>), заява № 56697/09, пункти 34 і 35, від 14 листопада 2013 року);</p> <p>загальний затяжний характер розслідування та провадження у суді (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Mutav. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року);</p> <p>недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року)</p>	3 000	

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
				<p>йшла кров, він впав на землю, а потім залишив місце події. Оскільки події відбувалися у сутінках, він не міг точно визначити, хто саме його вдарив.</p> <p>25.06.2012 М. надав працівникам міліції показання як свідок, стверджуючи, що заявник бив його через огорожу, доки М. не впав, після чого він схопився за неї, щоб захиститися. Коли А. і Т. прийшли, М. відпустив огорожу, в результаті чого вона вдарилася об вила. Однак він не бачив, чи зачепила огорожа заявника.</p> <p>Згодом працівники міліції також допитали А. і Т., чий показання збігалися з версією подій М. Усі троє чоловіків заперечували, що били чи кидали щось у заявника.</p> <p>26.06.2012 тілесні ушкодження заявника були кваліфіковані як тяжкі тілесні ушкодження.</p> <p>04.07.2012 працівники міліції допитали дружину заявника, згідно з показаннями якої вона бачила, як заявник змивав кров з обличчя. Вона зазначила, що під час конфлікту з М. хтось кинув якийсь предмет, який влучив заявнику в око.</p> <p>Хоча були допитані деякі інші особи, ніхто з них не був свідком події.</p> <p>Після цього заявника, М., А. та Т. декілька разів допитували окремо, але їхні показання загалом не змінилися.</p> <p>10.08.2012 працівники міліції провели відтворення обстановки та обставин події за участю заявника, головним чином, відтворивши його версію подій.</p>			

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
				<p>Залишається незрозумілим, чи брали участь у відтворенні обстановки та обставин події інші причетні до події особи.</p> <p>17.01.2020 та 19.01.2020 працівники поліції проводили очні ставки заявника, М., А. та Т. Заявник стверджував, що Т. завдав перший удар йому по обличчю, а один із чоловіків махнув рукою, як стверджується, щось кинувши. Т. заперечив це, а двоє інших чоловіків відмовилися давати показання. Декілька судово-медичних експертиз встановили, що краплі крові на огорожі належали М., а кров на траві – заявнику; зразків крові на вилах було недостатньо для встановлення їхнього походження.</p> <p>Заявник неодноразово звертався зі скаргами до прокуратури щодо неефективного та тривалого розслідування. Згодом 23.05.2013, 13.11.2013, 06.01.2015, 24.02.2016, 16.03.2018, 26.02.2020, 23.12.2020 та 01.02.2021 працівникам поліції давалися вказівки, хоча їхній зміст залишився невідомим. 10.04.2013, 13.12.2017, 20.09.2018, 25.03.2019 та 16.04.2019 працівникам поліції було зроблено зауваження щодо надмірної бюрократії, затягування розслідування та недотримання процесуальних вимог. 16.04.2019 та 21.12.2019 прокуратура починала службові розслідування для притягнення винних осіб до відповідальності, але результати невідомі.</p> <p>06.09.2023 за заявою прокурора Полтавський районний суд Полтавської області закрив</p>			

РІШЕННЯ У СПРАВІ «ПОГІБКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
				кримінальне провадження у зв'язку із закінченням строків давності для притягнення до кримінальної відповідальності та невстановлення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Під час розслідування жодній особі підозра не повідомлялася.			

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.